

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים כ' בכסלו, התש"ף
18 בדצמבר, 2019
394/2019

פניות לוועדות להפסקת היריון⁽¹⁾ בשנים 2017-2018 Applications for Pregnancy Termination in 2017-2018

- בשנת 2018 נרשמו 17,869 פניות של נשים לוועדות להפסקת היריון. 99.2% מהן אושרו על ידי הוועדות. שיעור הפניות לוועדות להפסקת היריון ב-2018 היה 8.6 ל-1,000 נשים (בגילים 15-49). בשנת 2017 פנו 17,924 נשים והשיעור היה 8.8. שיעור הפניות נמצא במגמת ירידה משנת 1988 (18.6).

בשנת 2018

- שיעורי הפניות לוועדות להפסקת היריון של הנשים המוסלמיות (6.5 ל-1,000 נשים) והדרוזיות (5.4) נמוכים מאלו של היהודיות ושל הנוצריות הערביות (9.2). השיעורים של הנוצריות האחרות (שאינן ערביות) והנשים ללא סיווג דת הם הגבוהים ביותר (12.3 ו-10.0, בהתאמה).
- ב-8.8 מתוך כל 100 הריונות ידועים הייתה פנייה לוועדה להפסקת היריון. יחס זה² נמצא במגמת ירידה מתמדת משנת 1988 (15.2).
- 8.4% מהפניות הן של נערות עד גיל 19.
- 48.8% מהפניות הן של נשים נשואות, 40.9% של רווקות, 9.7% של גרושות ו-0.4% של אלמנות.
- 85.5% מהפניות היו בשליש הראשון של ההיריון (עד סוף השבוע ה-12). 1.8% היו מהשבוע ה-24.
- סעיף החוק השכיח לאישור הפסקות היריון הוא היריון מחוץ לנישואין (50.9% מהפניות). 19.0% מהפניות נתמכות בסעיף "סיכון למום גופני או נפשי בעובר".
- 29.6% מהפניות לוועדות להפסקת היריון היו של נשים שפנו בעבר לוועדה לשם הפסקת היריון.
- בהשוואה למדינות אחרות בעולם, יחס הפניות לוועדות להפסקת היריון ל-100 לידות חי נמוך בישראל (9.9), ומשקף את הפריון הגבוה יחסית בישראל. לשם השוואה, הממוצע במדינות אירופה החברות ב-OECD עמד על 18.3 ב-2017.

¹ הפניות נעשו על פי חוק העונשין (הפסקת היריון) 1977. כל הנתונים המופיעים בהודעה מבוססים על הפסקות היריון חוקיות.

² יחס הפניות לוועדות להפסקת היריון מתוך 100 הריונות ידועים, הכוללים לידות חי ופניות לוועדות להפסקת היריון. מדד זה משלים את המדד של שיעור הפסקות היריון, שמשמעותו מס' הפניות מתוך אוכלוסיית הנשים בגיל הפריין - 15-49.

הנתונים להלן מבוססים על טופסי בקשה לאישור הפסקת היריון שמגיעים ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה מהוועדות לאישור הפסקות היריון. הטפסים כוללים פרטים אישיים של הפונה, פרטים דמוגרפיים חברתיים, פרטים על הריונות קודמים, מספר ילדים, פרטים רפואיים, החלטת הוועדה, סעיף החוק במקרה שהבקשה אושרה וממצאים פתולוגיים או מחלות גנטיות אם נמצאו בבדיקות. כמו כן, הטפסים כוללים את ספח אישור ביצוע הפסקת ההיריון.

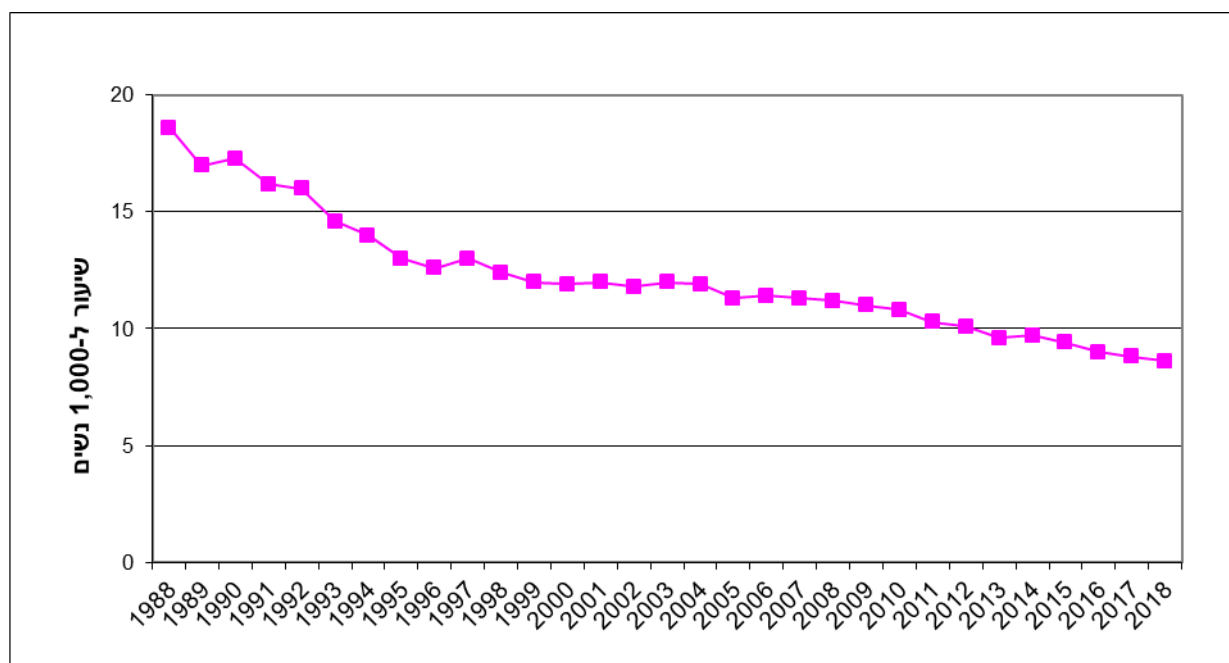
פניות לוועדות להפסקת היריון

בשנת 2017 נרשמו 17,924 פניות של נשים לוועדות להפסקת היריון. שיעור הפניות היה 8.8 ל-1,000 נשים בגיל הפריון (15-49), כמעט כל הפניות (99.2%) אושרו על ידי הוועדות.

בשנת 2018 נרשמו 17,869 פניות. שיעור הפניות היה 8.6 ל-1,000 נשים, וכמעט כולן (99.2%) אושרו על ידי הוועדות.

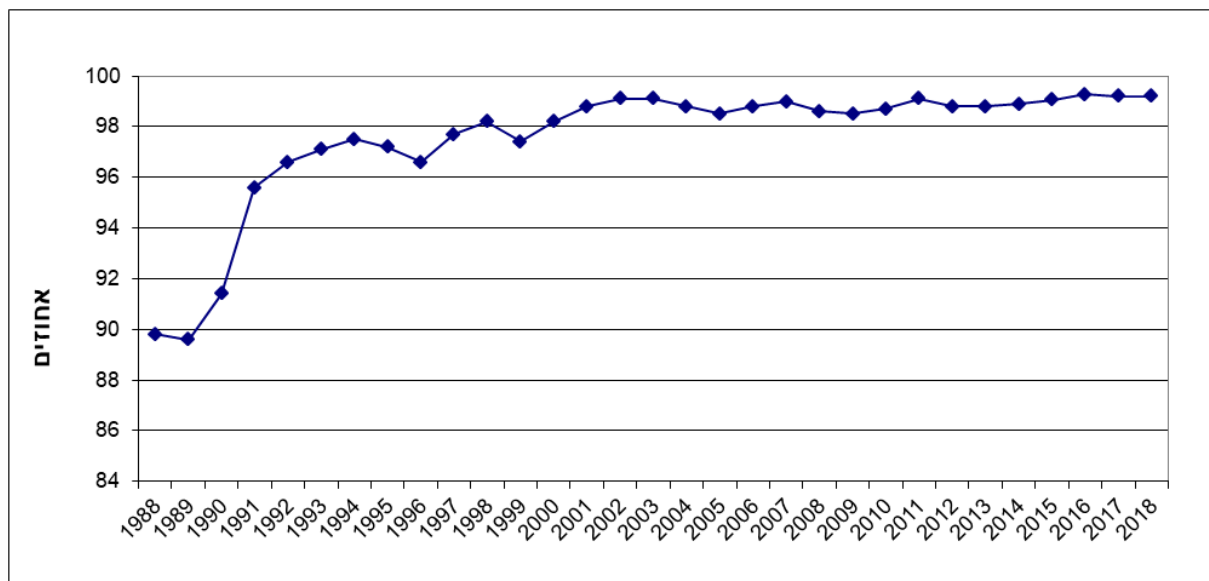
נתונים אלו ממשיכים את מגמת הירידה בשיעור הפניות לוועדות להפסקת היריון הנצפית מסוף שנות ה-80 של המאה הקודמת.

תרשים 1 - שיעור הפניות לוועדות להפסקת היריון, 1988-2018

אחוז האישורים לביצוע הפסקות היריון מתוך סך הפניות גבוה מאוד ועלה מ-90% בסוף שנות ה-80 ליותר מ-99% בשנים האחרונות.

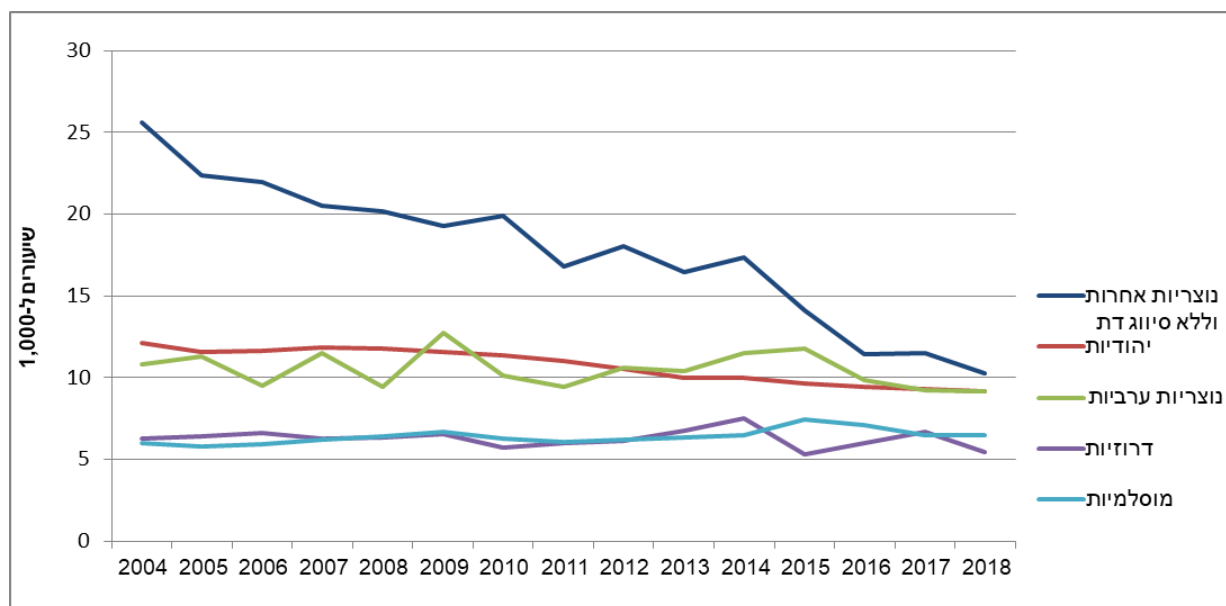
תרשים 2 - אחוז האישיורים לביצוע הפסקות היריון מסך כל הפניות 1988-2018

שיעורי הפסקות היריון לפי דת וגיל

שיעורי הפניות נבדלים לפי דת הפונה. בשנת 2018, כמו בשנים קודמות, שיעורי הפניות של נוצריות אחרות (שאינן ערביות) ושל נשים ללא סיווג דת (10.3 ל-1,000 נשים בגילים 15-49) היו הגבוהים ביותר, ולאחריהם השיעורים של היהודיות והנוצריות הערביות (9.2). השיעורים הנמוכים ביותר היו של המוסלמיות והדרוזיות (6.5 ו-5.4, בהתאמה). משנת 2006 שיעורי הפניות בקרב היהודיות נמצאים במגמת ירידה. בקרב המוסלמיות שיעורי הפניות היו במגמת עלייה מתונה עד שנת 2015, ומשנת 2016 החלו לרדת. בקרב נשים ללא סיווג דת ונוצריות שאינן ערביות חלה ירידה משמעותית לאורך השנים. בקרב הנוצריות הערביות הייתה תנודתיות בשיעורים אך משנת 2016 חלה מגמת ירידה.

תרשים 3 - שיעורי הפניות לוועדות להפסקת היריון לפי דת, 2004-2018

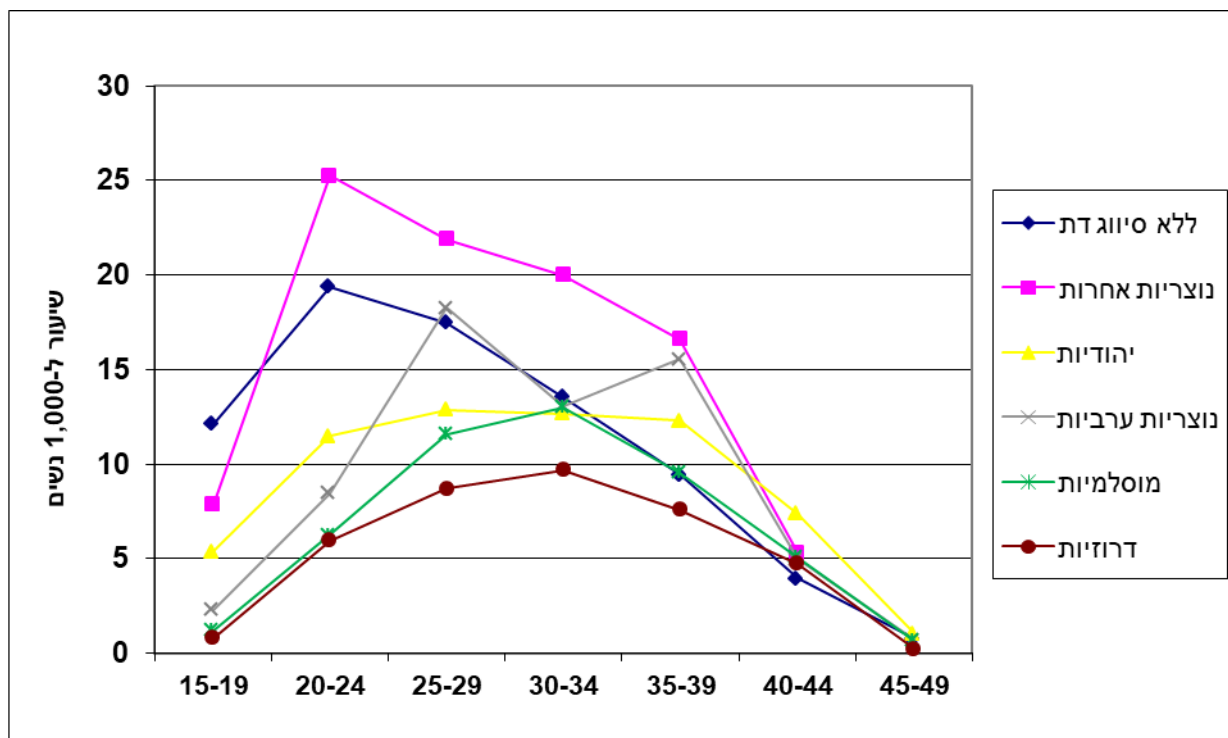
בשנת 2018, 48.2% מהפניות היו של נשים מתחת לגיל 30, ו-11.8% של נשים בגיל 40 ומעלה. 8.4% מהפניות (1,501) היו של נערות עד גיל 19. באחוז זה חלה ירידה במהלך העשור האחרון, מ-14.3% בשנת 2006. אחוז הפניות של נערות עד גיל 19, שונה לפי דת הפונה. אחוז הפניות הגבוה ביותר נמצא בקרב נערות יהודיות ונערות ללא סיווג דת, ואילו בקרב המוסלמיות, הדרוזיות והנוצריות הערביות אחוז הפניות של נערות נמוך בהרבה.

**לוח א - אחוז הפניות של נערות עד גיל 19
לוועדות להפסקת היריון, 2018**

דת	אחוז הפניות מתוך קבוצת הדת
יהודיות	9.2
מוסלמיות	4.0
נוצריות ערביות	*(3.8)
נוצריות אחרות	*(5.0)
דרוזיות	*(2.4)
ללא סיווג דת	13.1

* הנתונים בסוגריים מבוססים על פחות מ-20 מקרים

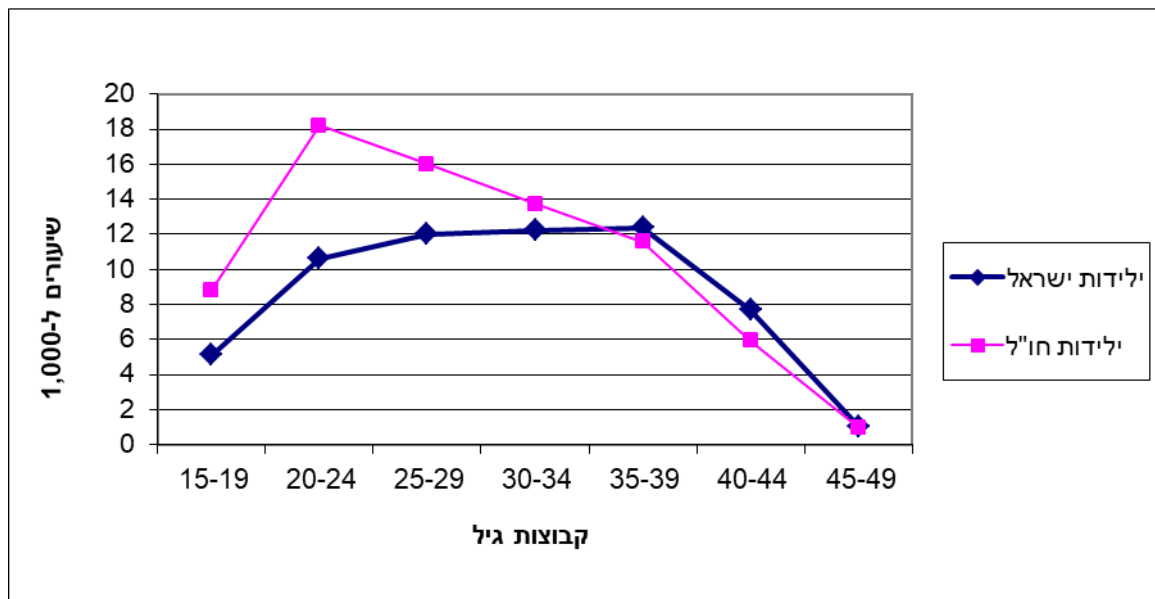
תרשים 4 - שיעורי הפניות לוועדות להפסקת היריון לפי גיל ודת, 2018

שיעורי הפסקות הריון לפי יבשת לידה

ב-2018, כמו גם בשנים קודמות, שיעור הפניות לוועדות להפסקת הריון בקרב נשים יהודיות ילידות חו"ל, היה גבוה מהשיעור בקרב נשים יהודיות ילידות הארץ (10.2 ל-1,000 נשים בגיל 15-49 לעומת 8.8, בהתאמה). השיעורים של ילידות חו"ל גבוהים מהשיעורים של ילידות הארץ בכל קבוצות הגיל עד גיל 34. בקבוצת הגיל 15-24 השיעורים גבוהים כמעט פי 2 בקרב ילידות חו"ל לעומת ילידות הארץ. בגילי 40 ומעלה המגמה הפוכה, והשיעורים של ילידות הארץ גבוהים מעט משל ילידות חו"ל.

תרשים 5 - שיעורי פניות לוועדות להפסקת הריון בקרב נשים יהודיות ילידות הארץ וילידות חו"ל, לפי גיל, 2018

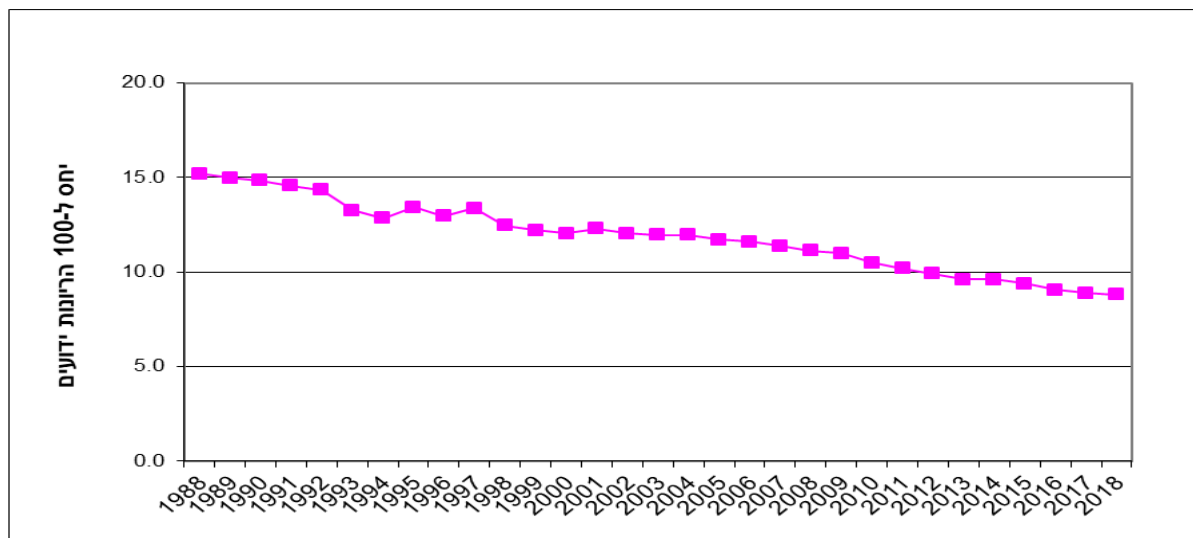

שיעור הפניות של נשים שעלו מבריה"מ (לשעבר) משנת 1990, גבוה יותר מהשיעור של כלל האוכלוסייה (9.5 לעומת 8.6, בהתאמה). עם זאת, קיימת ירידה בשיעור זה מ-21.5 בשנת 2000. שיעור הפניות של עולות מאתיופיה הוא הגבוה ביותר, ועמד בשנת 2018 על 24.6 פניות לאלף נשים בגיל 15-49. גם בשיעור זה קיימת ירידה מ-38.4 בשנת 2000. שיעור הפניות של ילידות ישראל ממוצא אתיופי (אב יליד אתיופיה) - 27.9 פניות לאלף נשים בשנת 2018.

יחס פניות לוועדות להפסקת היריון ל-100 הריונות ידועים²

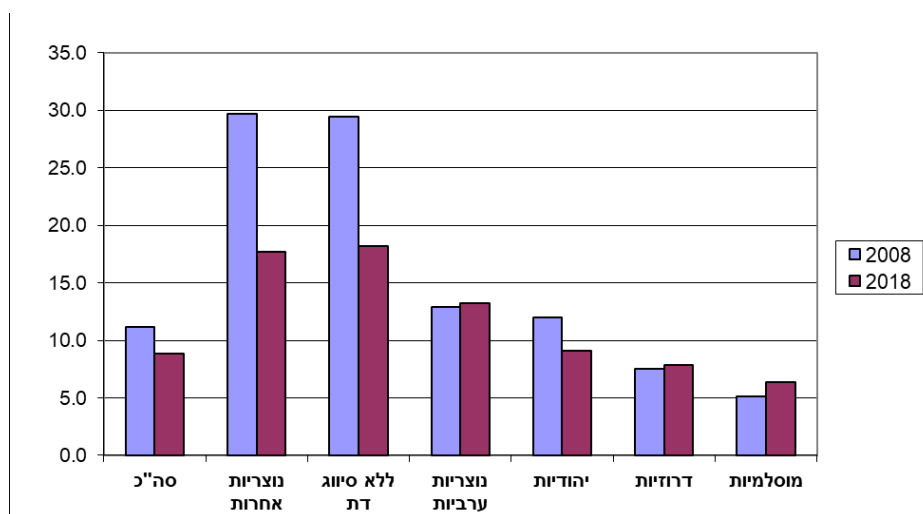
היחס של מספר הפניות לוועדות להפסקת היריון ל-100 הריונות ידועים עמד על 8.8 בשנת 2018. המשמעות של מדד זה היא שמכל 100 הריונות ידועים, 8.8 מסתיימים בהפסקת היריון יזומה. יחס זה נמצא במגמת ירידה, מ-15.2 בשנת 1988. היחס הגבוה ביותר נמצא בקרב נערות עד גיל 19 (34.9). בקרב נשים בגיל 40 ומעלה היחס גבוה יחסית (17.8), ובגילים 25-34 היחס הוא הנמוך ביותר ועומד על 6.6.

תרשים 6 - יחס הפניות לוועדות להפסקת היריון ל-100 הריונות ידועים, 2018-1988

יחס הפניות בקרב נשים יהודיות גדול פי 1.4 לעומת היחס בקרב נשים מוסלמיות (9.1 לעומת 6.4, בהתאמה). היחס בקרב נשים נוצריות אחרות ובקרב נשים ללא סיווג דת הוא הגבוה ביותר (17.7 ו-18.2, בהתאמה). בתרשים הבא אפשר לראות שבין השנים 2008 ו-2018 היחס ל-100 הריונות ידועים בקרב נשים יהודיות, נוצריות אחרות ונשים ללא סיווג דת ירד באופן בולט, ואילו בקרב מוסלמיות, דרוזיות ונוצריות ערביות עלה.

תרשים 7 - יחס פניות ל-100 הריונות ידועים לפי דת, 2018, 2008

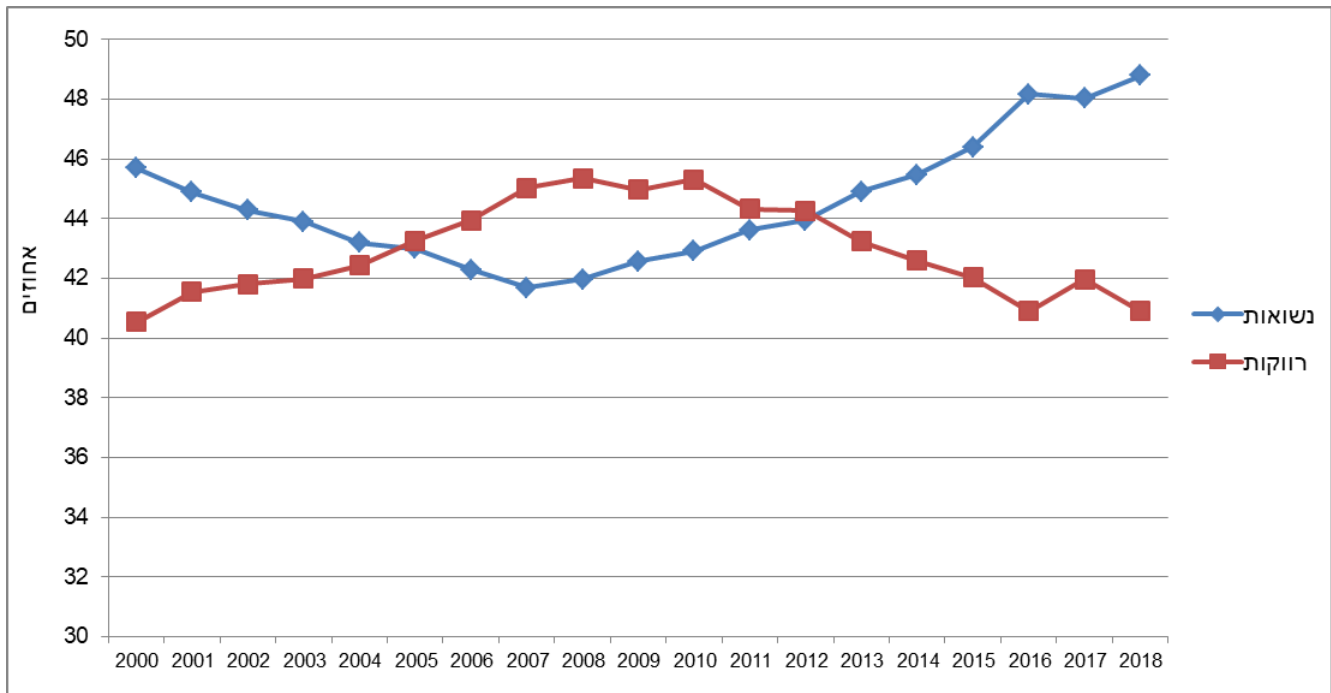

² הריונות ידועים כוללים לידות חי ופניות לוועדות להפסקת היריון.

הפסקות היריון לפי מצב משפחתי

בשנת 2018, 48.8% מהפניות היו של נשים נשואות, 40.9% - של נשים רווקות, 9.7% - של גרושות ו-0.4% - של אלמנות. מתחילת שנות ה-2000 ועד 2008 עלה חלקן של הנשים הרווקות מכלל הפונות לוועדות (מ-40.6% ל-45.4%, בהתאמה), ומ-2008 הוא החל לרדת. אחוז הנשואות מכלל הפונות לוועדות ירד בהדרגתיות מתחילת שנות ה-2000 ועד שנת 2007 (מ-45.7% ל-41.7%, בהתאמה). החל מ-2008 אחוז הנשואות החל לעלות בהדרגתיות, והגיע כאמור ל-48.8% מכלל הפניות.

תרשים 8 - אחוז נשים נשואות ורווקות שפנו לוועדות להפסקת היריון 2018-2000

הפסקות היריון לפי שבוע היריון

בשנת 2018, רובן המכריע (85.5%) של הפניות להפסקות היריון נעשה בשליש הראשון של ההיריון (עד לשבוע ה-12), 12.7% - בשליש השני (שבועות 13-23) ו-1.8% - בשליש האחרון (משבוע 24 ואילך). בקרב נשים מוסלמיות אחוז הפניות בשליש השני והשלישי של ההיריון מעט גדול מזה שבקרב נשים יהודיות (16.6% לעומת 14.5%, בהתאמה). משנת 2000 אחוז הפניות של נשים יהודיות בשליש השני והשלישי של ההיריון עלה מ-8.3% ל-14.5% בשנת 2018. לעומת זאת, אחוז הפניות של נשים מוסלמיות בשליש השני והשלישי של ההיריון ירד מ-21.1% בשנת 2000, ל-16.6% בשנת 2018.

הפסקות היריון קודמות

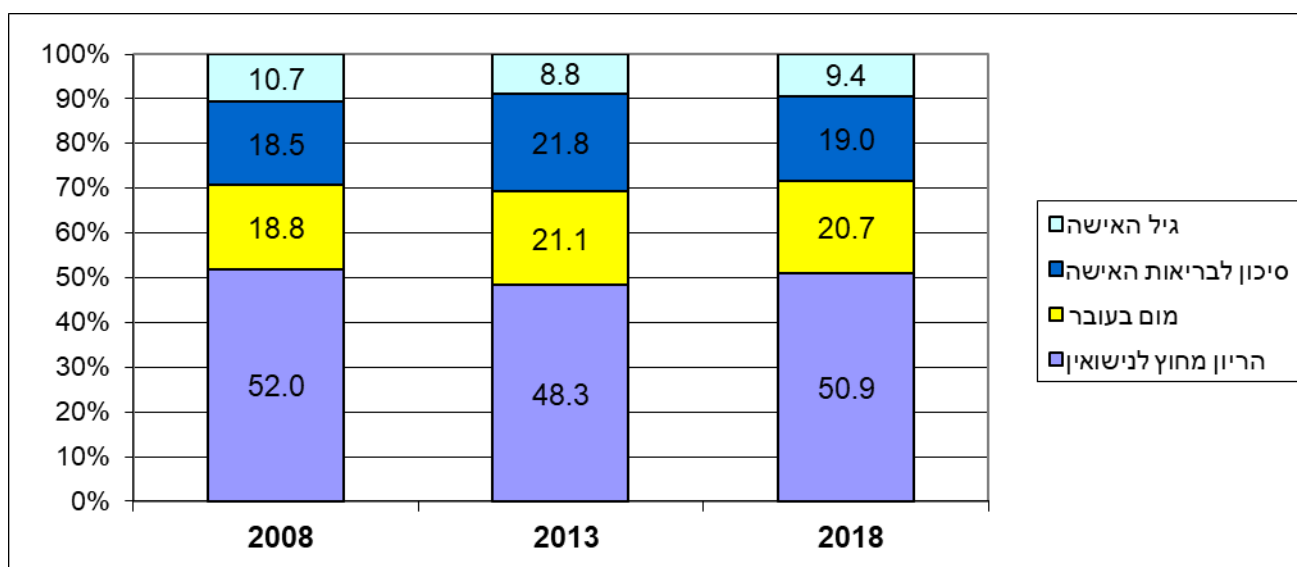
70.4% מהפניות לוועדות להפסקת היריון בשנת 2018 היו של נשים שלא פנו לוועדות להפסקת היריון בעבר. 21.0% מהפניות היו של נשים שפנו פעם אחת. כ-8.6% מהפניות היו של נשים שפנו פעמיים או יותר. התפלגות זו יציבה לאורך השנים.

הפסקות ההיריון בישראל מאושרות בהתאם לאחד מסעיפי החוק האלה:

- א. האישה היא מתחת לגיל הנישואין המינימלי (18) או שמלאו לה 40 שנה.
- ב. ההיריון נובע מיחסים אסורים לפי החוק הפלילי, מגילוי עריות או שלא מנישואין.
- ג. הילד עלול להיות בעל מום גופני או נפשי.
- ד. המשך ההיריון עלול לסכן את חיי האישה או לגרום לה נזק גופני או נפשי.

סעיף החוק השכיח ביותר לאישור ביצוע הפסקת היריון הוא "היריון מחוץ לנישואין" (סעיף ב) - 50.9% מהפניות. הסעיפים הבאים בשכיחותם הם "סיכון לבריאות האישה" (19.0%) ו"סיכון למום גופני או נפשי בעובר" (20.7%). שכיחות הסעיף "סיכון למום גופני או נפשי בעובר" נמצאת במגמת עלייה מ-14.7% בשנת 2000, לכ-19%-20% מהאישורים בשנים האחרונות.

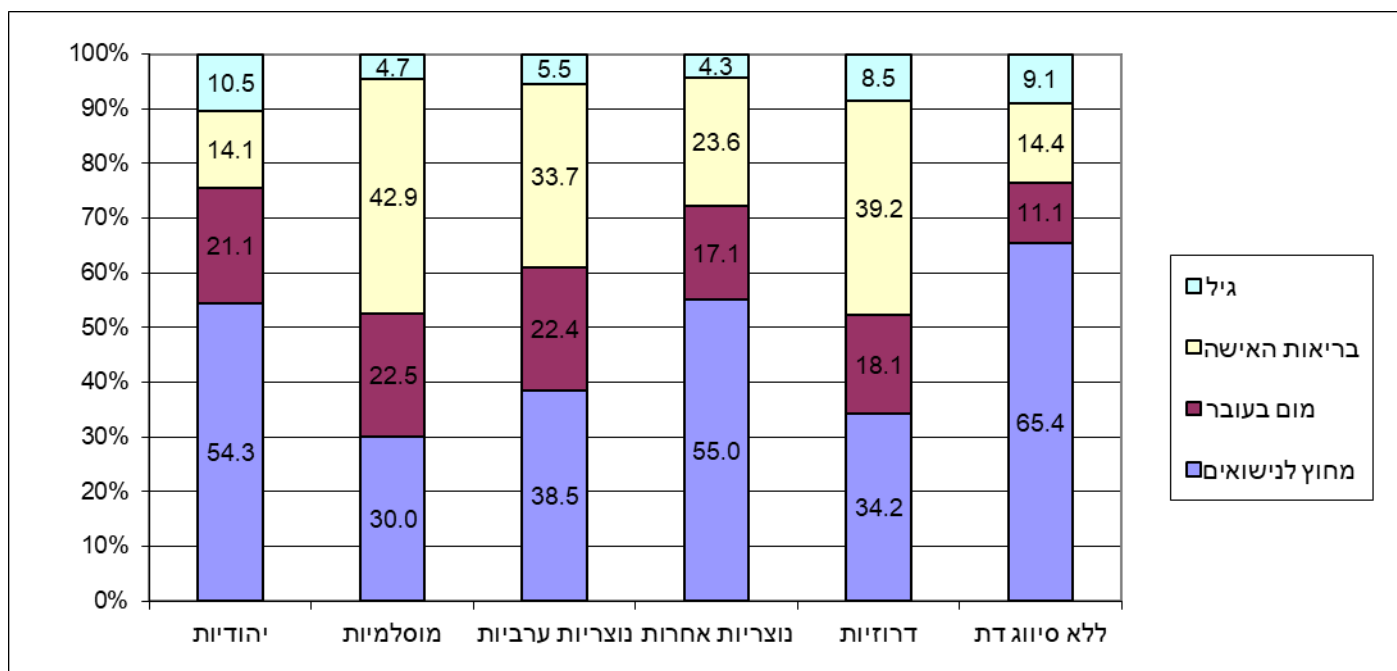
תרשים 9 - אישורים להפסקות היריון לפי סעיף החוק, אחוזים, בשנים 2008, 2013 ו-2018

הסעיף "היריון מחוץ לנישואין" שכיח כמעט פי 2 יותר בקרב היהודיות (54.3%) לעומת המוסלמיות (30%). בקרב נשים מוסלמיות, סעיף החוק השכיח ביותר לאישור ביצוע הפסקת היריון הוא הסעיף "סיכון לבריאות האישה" (42.9% מהפניות), שכיחות של פי 3 לעומת יהודיות (14.1%). גם בקרב הדרוזיות הסעיף "סיכון לבריאות האישה" הוא השכיח ביותר (39.2%). בקרב הנוצריות ערביות שכיחות סעיף זה גבוהה, אך לראשונה בשנת 2017, וכך גם ב-2018, סעיף החוק השכיח ביותר הוא "היריון מחוץ לנישואין" - 38.5% מהפניות (בשנת 2018), ואילו הסעיף "סיכון לבריאות האישה" הוא בשכיחות של 33.7%. בקרב הנוצריות האחרות שכיחות הסעיף "סיכון לבריאות האישה" גבוה אך פחות (23.6%).

תרשים 10 - אישורים לפי סעיפי החוק, לפי דת הפונה, 2018

ככל שגיל ההיריון מתקדם יותר, אחוז האישורים הנתמכים בסעיף "סיכון למום בעובר" גדול יותר. עד שבוע 12, רק 12.0% מהאישורים נתמכים בסעיף "סיכון למום בעובר" ואילו מרבית האישורים נתמכים בסעיף היריון מחוץ לנישואין. בשליש השני להיריון (שבועות 13-23) 69.6% נתמכים בסעיף סיכון למום בעובר, ובשליש השלישי (שבוע 24 ואילך) 91.6% נתמכים בסעיף זה.

הפסקות היריון על רקע מומים

בשנת 2018 אושרו 3,666 פניות של נשים לוועדות להפסקת היריון על רקע של סיכון למום בעובר (סעיף ג לעיל). רק ב-1,942 מקרים (53.0%) הייתה אבחנה של מומים או מצבי טרום-לידה שיכולים לגרום לפגיעה בעובר בוודאות או בסבירות גבוהה.³

ב-29.2% מהמקרים שאושרו על רקע של סיכון למום בעובר, הסיבה הייתה שימוש בתרופות העלולות לסכן את העובר בזמן ההיריון.

חלקן היחסי של הפסקות היריון בגין הסעיף "סיכון למום גופני או נפשי בעובר" מעט גדול יותר בקרב נשים ערביות, מאשר בקרב יהודיות ואחרות (22.2% ו-20.4%, בהתאמה). בתוך הסעיף "סיכון למום גופני או נפשי בעובר", אחוז המקרים שבהם הייתה אבחנה של מומים או מצבים טרום-לידהיים בוודאות או בסבירות גבוהה בקרב היהודיות והאחרות הוא 55.4% (1,615 מקרים), ובקרב המוסלמיות - 48% (327 מקרים).

בעשור האחרון ישנה מגמת עלייה באחוז זה הן בקרב היהודיות ואחרות הן בקרב הערביות (העלייה הגדולה בין השנים 2008-2009 היא כנראה טכנית, ונובעת בעיקר משיפור הדיווח של הוועדות).

³ אבחנה ודאית או בסבירות גבוהה של מומים מולדים בעובר, מחלות תורשתיות או מצבים בהיריון שיכולים לגרום לפגיעה בעובר.

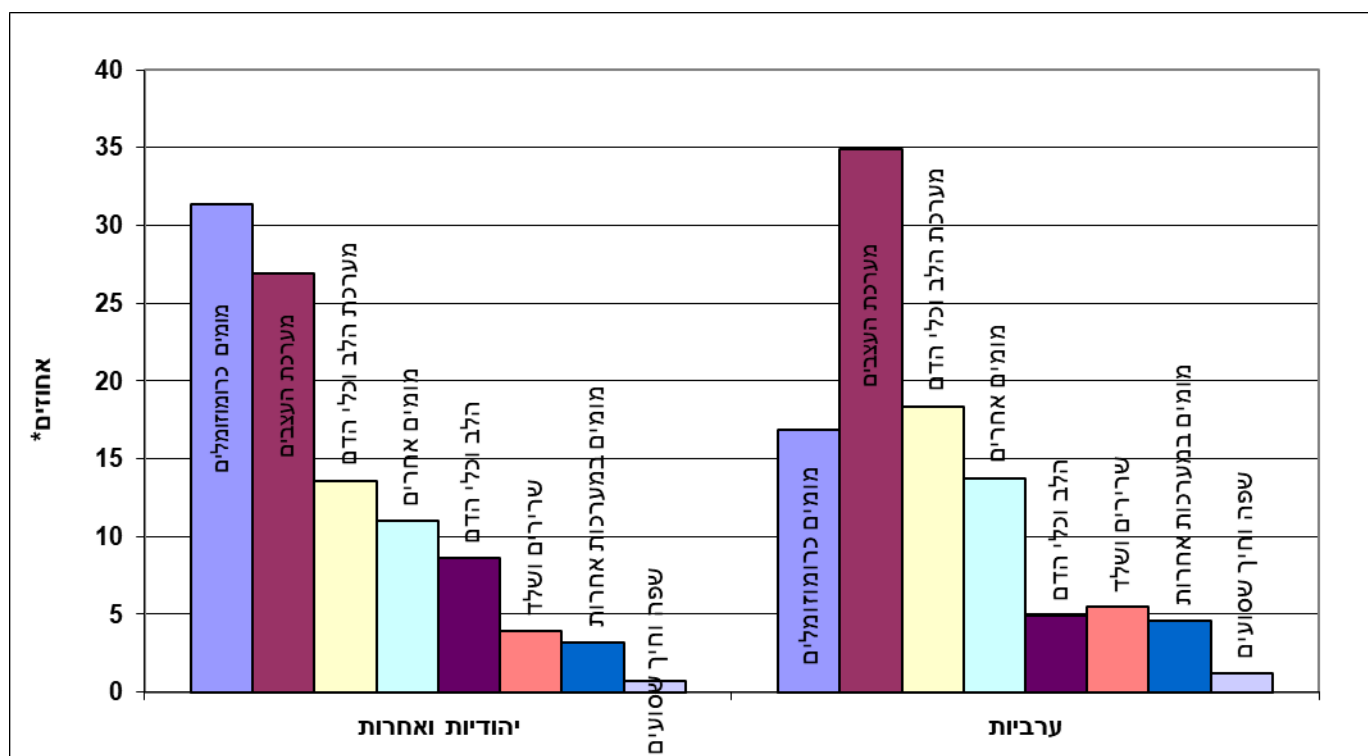
לוח ב - אחוז המקרים שבהם הייתה אבחנה מאושרת של מומים או מצבים טרום-לידתיים³

שנה	יהודיות ואחרות	ערביות
2007	28.8	26.8
2008	30.5	31.2
2009	39.0	39.6
2010	41.5	39.6
2011	42.3	36.4
2012	42.7	39.4
2013	46.9	41.4
2014	49.1	46.4
2015	50.1	45.8
2016	49.5	46.3
2017	55.3	46.4
2018	55.4	48.0

בקרב ערביות, 18.4% מהאישורים הם בשל מומים במערכת העצבים ו-16.8% בשל מומים כרומוזומליים. לעומתן, בקרב היהודיות והאחרות 13.6% מהאישורים הם בשל מומים במערכת העצבים ו-31.4% בשל מומים כרומוזומליים.

בקרב הערביות אחוז האישורים הניתנים בגלל מצבים טרום-לידתיים (מיעוט מי שפיר, בעיות בשליה וכו'), גדול מזה שבקרב היהודיות ואחרות (34.9% לעומת 26.9%, בהתאמה).

תרשים 11 - סבירות למום אצל העובר לפי קבוצת אוכלוסייה ומערכות אנטומיות, 2018

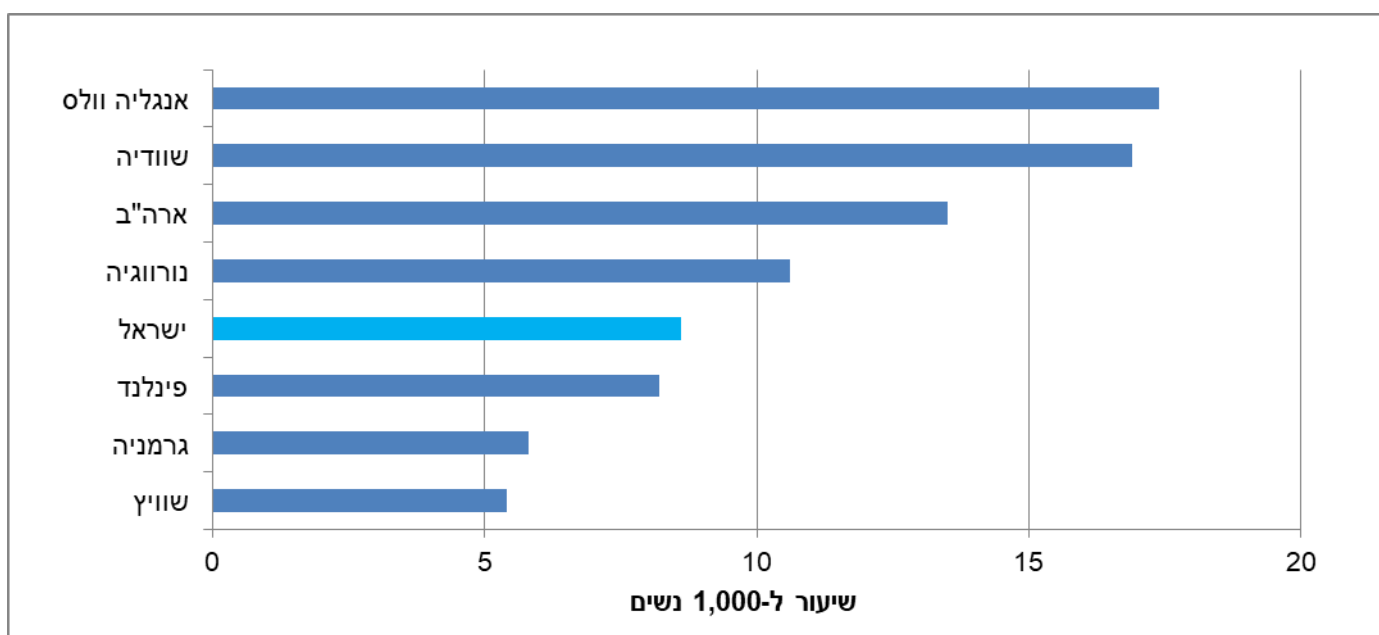

* האחוזים הם מתוך כל המקרים שבהם הייתה אבחנה מאושרת של מומים או מצבי טרום-לידה פתולוגיים בוודאות או בסבירות גבוהה.

השוואה בין-לאומית

שיעור הפניות לוועדות להפסקות הריון בישראל (8.6 ל-1,000 נשים בגילים 15-49 בשנת 2018) נמצא ברמת ביניים בהשוואה למדינות מפותחות אחרות. לדוגמה שיעורים גבוהים יותר קיימים באנגליה וולס (17.4), בשוודיה (16.9), ובארה"ב (13.5). לעומת זאת השיעורים בפינלנד (8.2), בגרמניה (5.8) ובשוויץ (5.4) נמוכים יותר (הנתונים נכונים לשנים 2017-2018).

תרשים 12 - שיעור הפסקות הריון ל-1,000 נשים בגילים 15-49⁽¹⁾, 2017-2018

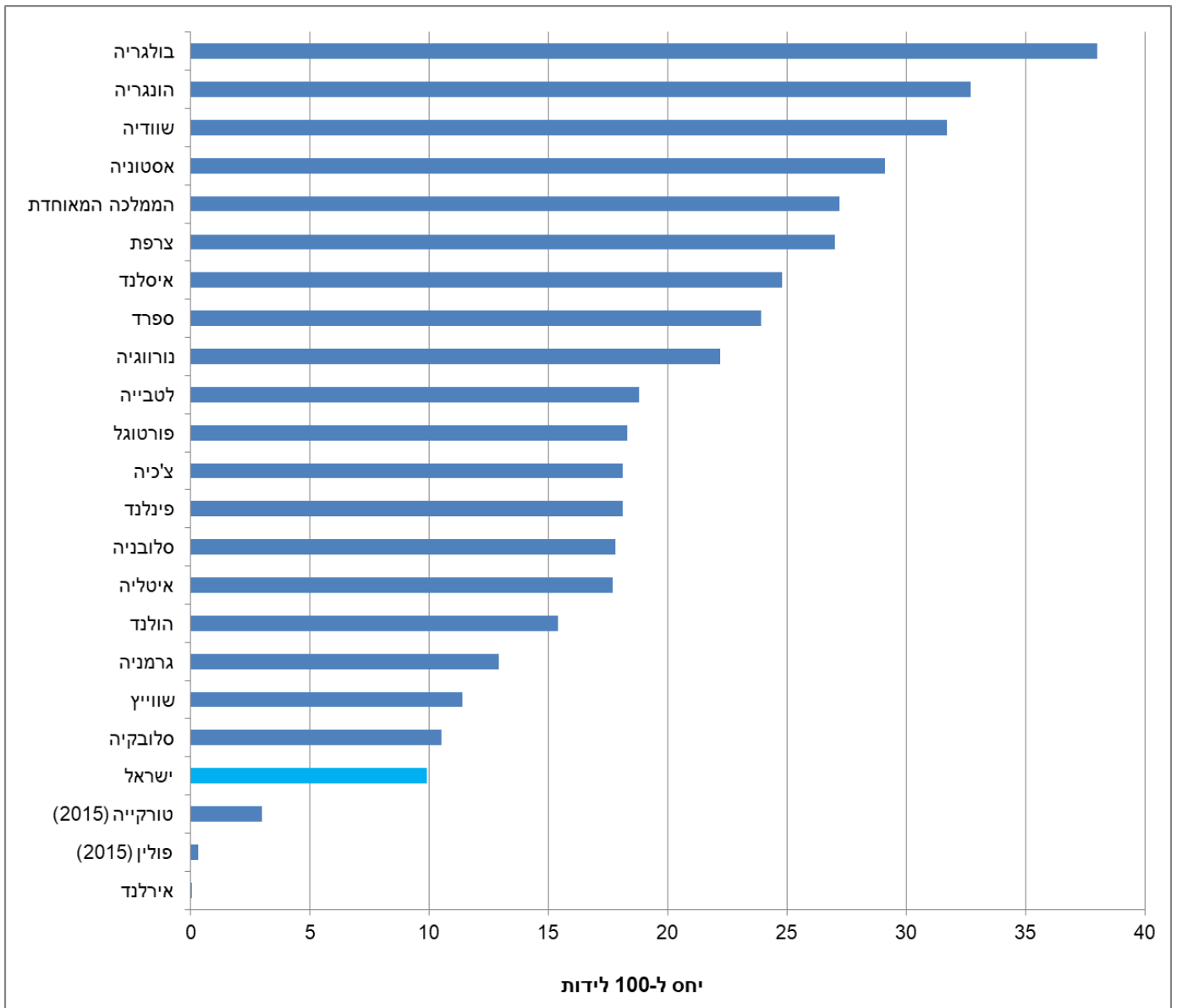

* מבוסס על אתרים מהמדינות השונות. אנגליה וולס וארה"ב - השיעורים הם לנשים בגילים 15-44.

יחס הפסקות הריון (ביצועים) ל-100 לידות חי נמוך בישראל (9.9 בשנת 2017)⁴ בהשוואה למדינות אחרות, ומשקף את הפריון הגבוה יחסית בישראל. לדוגמה היחס בגרמניה - 12.9, בפינלנד - 18.1, בארה"ב - 22.4, בצרפת - 27.0, וברוסיה - 35.3. בטורקיה היחס נמוך יותר - 3.0, ובפולין ובאירלנד הוא נמוך במיוחד - 0.3 ו-0.04, בהתאמה. הממוצע של מדינות אירופה לשנת 2016 היה 19.9 (וממוצע מדינות אירופה החברות ב-OECD היה 18.3 ב-2017).

⁴ הנתון של ישראל מתייחס לביצועים של הפסקות הריון (בשונה ממספר הפניות לוועדה אליו התייחסנו לאורך ההודעה), ומבוסס על נתוני משרד הבריאות.

תרשים 13 - יחס הפסקות היריון ל-100 לידות חי במדינות אירופה החברות ב-OECD, 2016-2018

מקור: [European Health Information Gateway](http://EuropeanHealthInformationGateway)